

Zápis z pracovní skupiny k SZP – Přímé platby - VCS

16. 03. 2021, 11:00h

Program: Podpora příjmu vázaná na produkci, Čas trvání: 2 h 03 min

Pracovní skupina se vzhledem k epidemiologickým opatřením uskutečnila formou on-line jednání na platformě MS Teams a zaregistrovalo se na ni 85 účastníků. Pracovní skupinu vedl Ing. Pavel Sekáč, Ph.D., náměstek ministra pro řízení Sekce pro fondy EU, vědu, výzkum a vzdělávání, prezentaci uvedla Ing. Kateřina Bělinová, ředitelka odboru přímých plateb.

Před jednáním byl účastníkům zaslán podkladový materiál – návrh nastavení podmínek podpory příjmu vázané na produkci (CIS), který vychází z návrhu legislativního balíčku Evropské komise (dále jen „EK“).

ŘO Kateřina Bělinová představila aktuální stav vyjednávání SZP a představila navrhované podmínky jednotlivých intervencí podpory příjmu vázané na produkci, které by měly být implementovány v rámci nové SZP.

Cílem pracovní skupiny byla detailní technická diskuse, která by měla vést k dohodě na nastavení podmínek na národní úrovni, aby mohlo být návazně zahájeno vyjednávání Strategického plánu ČR s EK. Nicméně k finálnímu nastavení je nutné vyčkat na závěry jednání Trialogu a výsledný legislativní text nařízení.

Písemný záznam diskuse je pro přehlednost zestručněn, v případě potřeby je k dispozici zvukový záznam z jednání.

PŘIPOMÍNKY A KOMENTÁŘE K PODPOŘE PŘÍJMU VÁZANÉ NA PRODUKCI

NM Pavel Sekáč: Přivítal členy PS k podpoře příjmu vázané na produkce a otevřel diskuzi.

Petra Müllerová, kancelář europoslankyně Šojdrové: Sdělila obecný komentář k projednávání výše finančních obálek na CIS na půdě EP – je omezený rozpočet na přímé platby (PP), který se musí rozdělit mezi ekoplatbu, mladého zemědělce a redistributivní platbu – pokud by se navyšovala obálka na CIS, bylo by to na úkor základní platby (BISS).

Kamil Malát, ČSCHMS: Oceňují snahu Mze o navýšení obálky CIS, která je potřebná.

Dále uvedl komentář k nastavení podpory na masné tele, kde vidí zásadní problém s věkem 6 měsíců stáří telete – v praxi je to problematické hlavně z hlediska prodejnosti zvířat a přemísťování zvířat. Požadují proto zkrátit období na 1 měsíc, aby se odstranily překážky pro chovatele.

Miroslav Skřivánek (zemědělská komise KDU): Také se připojuje s názorem, že je problematické stáří 6 měsíců u masných telat. Chápe důvody, avšak je to v praxi problematické. Dále nevidí užitečnost návrhu na zrušení pastevního deníku, jelikož chovatelé musí stejně vykazovat hnojení, a pastevní deník lze i vygenerovat z registru. Dává ke zvážení inspirovat se Rakouskem, kde podporují pastvu v horských oblastech

Leoš Říha (AK ČR): Za AK podporují co nejvyšší možnou obálku, je důležitá podpora skutečné produkce. Žádají alespoň zachování současného nastavení 13 + 2 % bez zastropování. U podpory na bílkovinné plodiny požadují doplnění směsí s travami mezi podporované plochy.

U živočišných komodit podporují návrhy na úpravu, případně zašlou připomínky vzešlé z jednání komoditní rady mléko - hovězí maso. U podpory na ovce/kozy navrhuje nutnost prokázání určité produkce, či minimální počet 5 ks zvířat. Podporují stávající spektrum podporovaných komodit. Jako možné nově navržené podpory uvedl výkrm skotu a osiva trav na semeno (týká se cca 10 tis. ha v ČR)

NM Pavel Sekáč: Vyzval k diskusi o podpoře výkrmu skotu.

Prokop Šmirous (Svaz lnu a konopí): Reaguje na výzvu k návrhu na nové podpory – navrhuje nově podporu na len setý a konopí seté, tyto návrhy již v minulosti předkládali prostřednictvím poradního sboru. Navrhuje sazbu cca 150 EUR/ha, což by odpovídalo cca 12 mil. Kč pro len a obdobná částka pro konopí.

Josef Štefl (ASZ ČR): Nesouhlasí s postojem Mze k citlivým komoditám, preferují postoj EP na financování 10 + 2 %, tj. aby se nenavýšovala obálka na CIS, jelikož se tyto finance berou všem zemědělcům. Nesouhlasí se zacílením k cíli B a A, dle nich má CIS sloužit k zacílení na opravdu ohrožené sektory, jako je to např. v Polsku či Rakousku. Dále uvedl, že Německo nemá VCS zavedenou vůbec, Rakousko do nového období chce pouze podporovat konkrétní horskou pastvu.

K obecnému nastavení uvedl, že zastropování neuplatnit, pokud by se neuplatnilo na mladého zemědělce a ekoplátku. Obecně podporují spektrum komodit, u ovoce zmiňují lepší zacílení, např. pouze na peckoviny, u podpory na cukrovou řepu chtějí dodat ekonomické podklady. Bílkovinné plodiny podporovat.

Podpora na masné tele stáří 6 měsíců – dle nich zcela neaplikovatelné v praxi, nesouhlas, aby byla matka zařazena od 1. otelení do nedojetého systému chovu.

Podpora na krávy s tržní produkcí mléka – nesouhlas se zařazením do KU mléčné užitkovosti, je to zbytečná byrokracie.

František Winter, ČMSZP: Podpora vyjádření ČSCHMS – nesouhlasí se stářím 6 měsíců u telat, raději bez určitého období. Podporují zachování obálky na CIS.

Radek Macháč (Spolek pěstitelů travních a jetelových semen): Oceňuje možnost zařazení směsí s travami, a navrhuje na zařazení trávy pěstované na semeno, jsou připraveni dodat veškeré podklady (výměra v ČR 8 – 19 tis. ha). Trávy na semeno ztrácejí konkurenceschopnost oproti jiným plodinám, přitom mají větší přínosy pro půdu.

Jan Kovář (Svaz pěstitelů cukrovky Moravy a Slezska): Podal obecné informace k situaci pěstování cukrovky (zákazy moření osiva, špatná cena cukrovky), a proto dochází k odlivu pěstitelů. V ČR by bez podpory VCS pěstitelé ukončovali pěstování, zejména na jižní Moravě. Nesouhlas se zastropováním CIS.

Jan Ulrich (ZS ČR): Vnímají platby CIS jako stabilizační nástroj, souhlasí se spektrem podporovaných komodit v ČR. Preferují co nejvyšší obálky, avšak budou respektovat výsledek Trialogu.

Vyjádření k výkrmu skotu, vnímají souvislost s podporou na masné tele, zašlou dodatečně písemné stanovisko k této tématice. Podporují směsi bílkovinných plodin s travami, případné přidání nových plodin, nechávají tato rozhodnutí na specializovaných svazích. Obecně nedoporučují více rozčleňovat podpory. Podporují současné nastavení rozdělení obálky na VCS. Dotaz na vyplácení podpor na kusy zvířat, zda se bude rozlišovat věková struktura.

NM Pavel Sekáč: Poděkoval a vyzval k diskuzi ohledně 6 měsíců u masných telat – bude snaha nalézt kompromis.

Bohumil Belada (AK ČR): Reakce na vyjádření pana Štefla ohledně výše obálky na VCS. AK obecně podporuje vyšší obálku na CIS alespoň 13 + 2 % i za cenu snížení BISS, jelikož jsou zde jednoduché podmínky. Souhlas s nastavením Mze. U masných telat upřednostňuje kompromis.

Zdeněk Jandejsek: Podporuje nynější nastavení, zdůraznil, že jde o podpory vázané na produkci, kterou je třeba podpořit. Podporuje postoj Mze, tj. snahu o navýšení obálky CIS. K podpoře na chov telete masného typu uvádí, že obecně není proti stanovení věku, maximálně však navrhuje období 5 měsíců. Podporu výkrmu skotu, směřoval by na národní podporu.

Marcela Jezberová (OAK Trutnov): Souhlasí s podporou na výkrm skotu, současně však doporučuje snížit nároky na prodej skotu ze dvora, např. prodej 20 ks skotu bez nutnosti zařízené bourárny. Jako okres by výkrm skotu podpořili i za cenu snížení sazeb.

NM Pavel Sekáč: Potvrzuje rozmělnění obálky v případě členění na více druhů podpor. Vyzval k diskuzi zástupce pěstitelů ovoce a zeleniny.

Hlaváček Václav (RAK Jihomoravského kraje): Podporuje zařazení trav na semeno, len a konopí. Souhlasí také s paní Jezberovou ohledně podpory výkrmu skotu. Dále vyzývá ke zvýšení obálky na pěstování ovoce a zeleniny, vzhledem k nejnižší soběstačnosti v ČR. Obecně také podporuje navýšení celkové obálky na CIS.

NM Pavel Sekáč: Vnímá žádosti o zvýšení obálek na ovoce, zeleninu a chmel, jako nejcitlivějších sektorů.

Luboš Hejda (Svaz pěstitelů chmele): Podporuje rozpočet na obálku CIS a neaplikovat na ni zastropování. Podpory patřící pod VCS mají výhodu jednoduché administrace podpor, za což děkuje.

Josef Stehlík (ASZ ČR): Zdůrazňuje význam podpory cílené na citlivé komodity, obecně se vyjádřil k výši obálky. Souhlasí se spektrem podporovaných komodit. Dále se vyjádřil k podpoře skotu, v této souvislosti vnímá jako citlivou komoditu každou VDJ přežvýkavce. Proto navrhuje podporu přepočtenou na všechna VDJ přežvýkavců, tím by byla podpora zajištěna pro všechny. Komentoval postoj EU, která chce do budoucna podpory odpoutat od produkce.

NM Pavel Sekáč: Poděkoval za komentáře a vyzval k diskuzi ohledně platby na VDJ.

Kamil Malát (ČSCHMS): Reagoval na výzvu NM Sekáče, nepodporují platbu přepočtenou na VDJ, došlo by k rozmělnění obálky a nebyla by zachována citlivost a jedinečnost sektoru. Podporu výkrmu by preferovali spíše přes národní dotace. Dále komentuje návrh nastavení podmínek podpory na masné tele, u které jako jediné došlo k velké změně. Vnímají nutnost změny, avšak nastavení na 1 měsíc stáří telete je dostačující.

Petr Hanka (ZUČM): Zdůrazňuje, že zachování obálek je minimalistický požadavek, vzhledem k situaci v pěstování zeleniny. Je potřeba zvýšit produkci, jelikož je v ČR nesoběstačnost, je třeba k zelenině a ovoci přistupovat jako ke strategické komoditě. Vyjadřuje se k podpoře škrobových brambor – v případě nadprodukce není krizová rezerva.

NM Pavel Sekáč: Poděkoval za komentář a sděluje, že je otevřený diskuzi ohledně škrobových brambor.

Martin Ludvík (Ovocnářská unie): Děkuje za snahu Mze zachovat výše obálek. Reaguje na pana Štefla, který navrhnul omezení druhů podporovaného ovoce. Dle pana Ludvíka je nastavení podpory na ovoce správné, nechápe nastavení podpor v Polsku, které téměř vše vyváží. Připomíná, že v ČR jako jediná komodita, u které výměra klesá, je ovoce, přičemž sady mají i mnoho neprodukčních funkcí. Podporuje návrh na úpravu stáří sadů. Podpora ovoce je v současné době poddimenzovaná, je třeba ji zvýšit.

NM Pavel Sekáč: Potvrdil, že pěstování ovoce podporuje diverzifikaci krajiny.

Bohumil Belada (AK ČR): Reakce na diskuzi ohledně VDJ, po jednání komoditní rady podporují, aby výkrm byl dotován z národních dotací. Proto souhlasí se současným nastavením, kde je podpora masného a mléčného skotu oddělena.

Josef Štefl (ASZ ČR): Souhlasí s panem Beladou, aby výkrm skotu byl dotován z národních podpor, nikoliv na úkor podpory na masná telata. Současně souhlasí i s panem Stehlíkem, aby se sektor přežvýkavců posuzoval komplexně, aby bylo zemědělcům umožněno pružné chování dle situace na trhu. Dále se vyjadřuje k termínu 6 měsíců u masných telat, nepodporuje zavádět žádné období, aby se platba poskytla i v případě mrtvě narozeného masného telete, jelikož chovatel vynaložil náklady na chov matky telete. Dále reagoval na pana Ludvíka, ovoce patří mezi citlivé komodity, ale tato podpora má zachraňovat určitý typ produkce, nemá být určena na všechny produkce. ČR necílí podpory správně, proto preferují podporovat např. zpracovávání produkce a družstevní zpracování. Podporují snížení obálky na 10 + 2 %, aby se nebralo všem ostatním zemědělcům, aby byla zachována pestrost podnikání. Dále nevidí důvod k úpravě stáří u sadů.

NM Pavel Sekáč: Děkuje za komentář, zdůrazňuje citlivost sektorů ovoce a zeleniny.

Kateřina Urbánková (PRO-BIO): Podporuje stanovisko ASZ ČR u platby na VDJ. Jinak souhlasí s podporou na masné tele, avšak nesouhlasí s 6 měsíci stáří u telete či omezení plemena u matky. Dále souhlasí s možností směsí bílkovinných plodin s travami. Nevidí důvod u podpory pro krávy s tržní produkcí mléka pro nutnost zařazení do KU mléčné užitkovosti, tato podmínka nebyla odůvodněna. Souhlasí s maximální podporou ovoce a zeleniny, která by mohla hrát roli i v generační obměně.

NM Pavel Sekáč: Přislíbil vyjádření ŘO Kateřiny Bělinové k obhajitelnosti a možnosti zavedení podpory na VDJ.

František Winter (ČMSZP): Reaguje na možnost výkrmu masného či mléčného skotu. Pokud by se mělo řešit komplexně výkrm masného a mléčného skotu, je vhodné řešit komplexně i podporu na VDJ mléčného a masného skotu.

Jiří Milek (Iniciativa podniků): Vyjádřil souhlas se stanovisky AK ČR a ZS ČR i panem Hankou a panem Ludvíkem ohledně nutnosti podpory ovoce a zeleniny.

Jaroslav Šebek (ASZ ČR): Potvrzuje stanoviska kolegů z ASZ ČR, současně vysvětluje, že nechtějí omezovat producenty citlivých komodit, tím, že nechtějí navyšovat CIS. Jejich názor vychází z aktuální situace, kdy je nutné sledovat vývoj v přímých platbách. Je nutné směřovat podporu na menší podniky, např. pomocí zastropování či redistribuce. Tím dojde také k vyšší podpoře menších producentů a nepřímo tedy k producentům citlivých komodit.

NM Pavel Sekáč: Potvrzuje, že všechna stanoviska budou zohledněna např. ve výpočtech ÚZEI či dalších materiálech, aby bylo možné stanovit sazby. Upozornil, že evropské rozpočty jsou dané, ale není zatím jasné národní kofinancování.

Hlaváček Václav (RAK Jihomoravského kraje): Reaguje na ovoce a zeleninu, kdy prozatímní podpory neměly na tyto sektory velký vliv. Měly by se proto znásobit stávající sazby, aby se zastavil pokles výměr sadů a výměry se navýšily.

Jaroslav Vaňous (ZS ČR): Shrnuje za ZS ČR, že podporují CIS jako silný stabilizační nástroj, podporují stávající spektrum i směsi bílkovinných plodin s travami. Pokud jde o diskuzi ohledně platby na VDJ, jsou toho názoru, že by se měla zachovat podpora ŽV tak, jak ji nastavilo Mze.

NM Pavel Sekáč: Poděkoval za komentáře a vyzval ŘO Kateřinu Bělinovou k reakci na jednotlivá stanoviska.

ŘO Kateřina Bělinová: Poděkovala a vyjádřila se k následujícím tématům:

- k připomínce pana Maláta a dalších řečníků ohledně stáří 6 měsíců u telat – vnímáme nesouhlas, ale počkáme ještě na další stanoviska, která budou následně zaslána. Zatím je to otevřené téma, bude snahou dojít ke kompromisu.
- vyjádření pana Skřivánka – zrušení pastevního deníku – snaha o zjednodušení, pastevní deník byl velkým zdrojem chyb, hlavně u malých subjektů. Ujistila, že vše je zatím pouze jako návrh k diskuzi.
- k návrhům na doplňování dalších komodit – len, konopí, osiva píce přislíbila, že bude další komunikace s připomínkovými místy pro detailnější diskuzi ohledně statistických údajů. Současně je nutné připomenout omezenou výši finanční obálky.
- ke komentáři pana Štefla ke strategickému plánu – cíle A a B vyplývají z evropské legislativy, všechny přímé platby směřují k podpoře příjmů, platby CIS jsou jako jediné, které mohou přispět také ke konkurenceschopnosti. V rámci strategického plánu bude nutné zohlednit všechny podpory směřující do daného sektoru, spolu s argumentací. S tím souvisí možnost převodu 3 % do SOT.
- k připomínce k ekonomickým podkladům ve strategickém plánu – jsme toho názoru, že jsou ekonomické podklady zpracované ve strategickém plánu, pokud by něco chybělo, jsme připraveni doplnit.
- k možnosti podpory na VDJ přežvýkavců – citlivý sektor musí být vymezen dle našeho zvážení. Z podkladového materiálu je zřejmé různorodé nastavení v členských státech. Není vyloučeno podporovat sektor přežvýkavců jako takový, budou předloženy propočty.
- k výkrmu skotu – potvrzeno, že tato podpora bude směřovat spíše na národní podpory
- reakce na paní Urbánkovou – vysvětlení návrhu na přidání nutnosti KU mléčné užitkovosti u podpory na krávy s tržní produkcí mléka – je to snaha o směřování ke zkvalitnění produkce, bylo nastaveno po dohodě s komoditní sekcí.

Příspěvky z chatu PS Podpora vázaná na produkci:

[12:43] Šír Jiří

Dobrý den. Další jednání Operativní skupiny pro vývoz skotu do třetích zemí je plánováno na duben. Zdravím. J. Šír

[12:56] stehlik asz (Host)

Prosím o zvážení zařazení vikve do bílkovinných plodin. Pastevní deník rozhodně zrušit, děkuji J.Stehlik

[13:01] Kamil Malát (ČSCHMS) (Host)

Dobrý den, děkujeme za širokou diskuzi k VCS, ale ocenili bychom, kdyby detailní podmínky podpory konkrétních komodit v rámci VCS byly do budoucna diskutovány primárně s odbornými svazy. Děkuji. Malát

Závěr:

NM Pavel Sekáč: Shrnul projednávaná témata a přislíbil další diskuzi ohledně věku u masných telat. Dále přislíbil dodání propočtu obecné podpory na VDJ. Současně upozorňuje na danou výši obálky a související obálky na další platby. Zdůraznil, že vše je zatím k diskuzi, nic není předem dáno. Proběhlá vystoupení vnímají také zástupci ÚZEI, kteří je zohlední v dalších propočtech. Vyzval k zasílání dalších podnětů a komentářů.

Členům PS bude zaslána prezentace, a zpřístupněn zvukový záznam z jednání. Pořád je možnost zaslat další připomínky, přičemž všechny připomínky budou vypořádány a zaslány zpět. Poděkoval za proběhlou diskuzi a pozval na další jednání – PS mladý zemědělec a PS živinová bilance ve spojení s taxonomií.